

MODEL DE GESTIÓ I REPARTIMENT EQUITATIU D'AIGUA **DE REG DEL CANAL PRINCIPAL D'URGELL**

Descripció i normativa general **(versió aprovada el 27/10/24)**

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ	4
2.	OBJECTIUS	4
3.	CONCEPTES BÀSICS	5
4.	DEFINICIÓ DEL PROJECTE	5
4.1.	OBJECTIUS	5
4.2.	UNITAT DE GESTIÓ: HIDRO	6
4.2.1.	CONCEPTE	6
4.2.2.	TIPUS DE REG EN SUBPARCEL·LA	6
4.2.3.	TIPUS D'HIDROS	6
4.2.4.	ASSIGNACIÓ D'HIDROS A LES SUBPARCEL·LES	7
4.2.5.	HIDRO BLOQUEJAT	7
4.3.	COMANDA EN SUBPARCEL·LES AMB REG DE BOQUERA DE CANAL	8
4.3.1.	CONCEPTE	8
4.3.2.	UNITAT DE COMANDA. BOQUERA I SÍNDIC	8
4.3.3.	PERIODES DE REG	8
4.3.4.	COMANDA DE REG. PROCEDIMENT I DATA D'INICI DE REG DE CADA COMANDA	9
4.3.5.	FASES D'UNA COMANDA	9
4.3.5.1.	Creació de la comanda	9
4.3.5.2.	Fase primera. Registre de peticions de reg	10
4.3.5.3.	Fase segona. Registre del reg de les subparcel·les	10
4.3.5.4.	Tancament de comanda	11
4.3.5.5.	Descompte d'hidros consumits	11
4.3.6.	CANCEL·LACIÓ DE COMANDES	11

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

4.3.6.1.	Període de cancel·lació	11
4.3.6.2.	Justificació de la cancel·lació.....	12
4.3.7.	CANCEL·LACIÓ DE COMANDES PER TANCAMENT DE CANAL	12
4.4.	COMANDA EN SUBPARCEL·LES AMB REG D'ALIMENTADOR.....	12
4.4.1.	CONCEPTE.....	12
4.4.2.	UNITAT DE COMANDA. ALIMENTADOR I SÍNDIC.....	12
4.4.3.	PERIODES DE REG	13
4.4.4.	COMANDA SETMANAL DE REG.....	13
4.4.5.	FASES D'UNA COMANDA	13
4.4.5.1.	Creació de la comanda.....	13
4.4.5.2.	Fase primera. Registre de peticions de reg.....	13
4.4.5.3.	Fase segona. Registre del reg de les subparcel·les	13
4.4.5.4.	Tancament de comanda.....	13
4.4.5.5.	Descompte d'hídros consumits.....	14
4.4.6.	CANCEL·LACIÓ DE COMANDES	14
4.4.7.	SITUACIÓ EXCEPCIONAL D'ESCASSETAT DE CABALS ALS DESGUASSOS	14
4.5.	COMANDA EN SUBPARCEL·LES AMB REG DES DE POU PARTICULAR.....	15
4.5.1.	CONCEPTE.....	15
4.5.2.	UNITAT DE COMANDA	15
4.5.3.	PERIODES DE REG	15
4.5.4.	COMANDA DE REG.....	16
4.5.5.	FASES D'UNA COMANDA	16
4.5.5.1.	Creació de la comanda.....	16
4.5.5.2.	Fase primera. Registre de peticions de reg.....	16
4.5.5.3.	Fase segona. Registre del reg de les subparcel·les	16
4.5.5.4.	Tancament de comanda.....	16
4.5.5.5.	Descompte d'hídros consumits.....	16
4.5.6.	CANCEL·LACIÓ DE COMANDES	17
4.5.7.	POU COM A REG DE SUPORT I SITUACIÓ EXCEPCIONAL D'ESCASSETAT DE CABALS ALS POUS.....	17
4.6.	CASOS PARTICULARS EN EL REGISTRE DE REG. REG PARCIAL	17
4.6.1.	OMPLIMENT DE BASSES DE REG PARTICULARS. REG PARCIAL.....	17
4.6.2.	REG DE PORCIONS DE SUBPARCEL·LES. REG PARCIAL	18
4.7.	CESSIÓ D'HÍDROS.....	19
4.7.1.	CONCEPTE.....	19
4.7.2.	TIPUS D'HÍDROS	19

**COMUNITAT GENERAL DE REGANTS
DELS CANALS D'URGELL**

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

4.7.3.	TIPUS DE CESSIONS.....	19
4.7.4.	CONDICIONANTS	20
4.7.5.	GESTIÓ DE LA CESSIÓ D'HIDROS	20
5.	ÀMBIT D'APLICACIÓ	21
6.	PERÍODE D'APLICACIÓ	21
7.	REGIM SANCIONADOR	21
7.1.	COMUNITAT GENERAL	21
7.2.	COL-LECTIVITATS.....	22
8.	VALIDESA I REVISIÓ	22
9.	APLICACIÓ INFORMÀTICA	23
9.1.	DESCRIPCIÓ.....	23
9.2.	PARÀMETRES DE DISSENY	23
9.3.	ACCÉS A L'APLICACIÓ.....	23

MODEL DE GESTIÓ I REPARTIMENT EQUITATIU D'AIGUA

DE REG DEL CANAL PRINCIPAL D'URGELL

Descripció i normativa general

(versió aprovada el 27/10/24)

1. INTRODUCCIÓ

La campanya de regs 2023 va estar profundament marcada per la sequera i la manca de reserves als embassaments d'Oliana i Rialb, obligant a establir criteris d'excepcionalitat que van provocar el tancament del Canal Principal a finals d'abril i durant els mesos de maig a setembre la limitació del reg a única i exclusivament els cultius de llenyosos.

Aquesta situació inèdita, en la que el 80% de la superfície regable del Canal Principal no es va poder regar per manca d'aigua, va obligar a replantejar el sistema de repartiment d'aigua aplicat per la Comunitat General dels Canals d'Urgell.

Davant una situació real de canvi climàtic, en la que les aportacions dels rius i per tant els volums disponibles per a reg, tendeixen a ser menors i clarament limitats, es va replantejar la gestió de l'aigua emprada per la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell, per adaptar-la a aquest nou escenari d'escassetat.

No cal oblidar que l'escenari final de la gestió als Canals d'Urgell serà l'execució del projecte de modernització de regadius, amb el seu inici durant l'any 2024. Però, en aquest període transitori mentre no estigui tota la zona regable modernitzada, en què el sistema de reg majoritari és el reg per inundació i amb un repartiment per torns, es pretén establir un sistema de gestió i control del repartiment i distribució d'aigua més adaptada a les disponibilitats d'aigua.

Per a la campanya 2023/24 es va aplicar per al Canal Principal un nou model de distribució, que ens ha permès observar una sèrie de qüestions, que cal introduir a partir de la present campanya.

2. OBJECTIUS

El model de gestió de l'aigua respon a una necessitat del regant evidenciada per la sequera i la restricció en els volums d'aigua de reg disponibles, tant en el moment actual com en la previsió dels anys futurs.

El model ha de permetre **repartir l'aigua de manera equitativa** entre les diferents finques de la zona regable dels Canals d'Urgell. La distribució d'aigua ha de ser **proporcional i equitativa per la superfície** de cada finca, independentment dels tipus de cultiu que cada regant vulgui implantar. D'aquesta manera, tots els regants tenen les mateixes oportunitats i la gestió de l'aigua dins de cada explotació es realitzarà en funció dels criteris que cada regant decideixi.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

Per facilitar aquesta gestió, es possibiliten les cessions de regs entre diferents subparcel·les, tant de la mateixa explotació com entre diferents explotacions. Amb les cessions de drets de reg, es podrà deixar alguna subparcel·la de l'explotació sense cultivar (o amb un cultiu de baix consum) i cedir els regs no consumits a altres subparcel·les que es vulgui garantir la seva viabilitat.

3. CONCEPTES BÀSICS

Sistema Oliana-Rialb: El Canal Principal d'Urgell capta les seves aigües del riu Segre a l'assut del Tossal. L'aigua de reg, procedent del riu Segre, queda regulada pels embassaments d'Oliana i Rialb, situats ambdós aigües amunt a la captació del Canal Principal.

Reserva bruta del sistema Oliana-Rialb: Suma del volum total dels embassaments d'Oliana i Rialb.

Reserva neta del sistema Oliana-Rialb: Volum dels embassaments d'Oliana i Rialb que es pot utilitzar pels diferents usos (Es resten els volums morts o no utilitzables de la part baixa dels embassaments, estimat en 20 hm³ a Oliana i 15 hm³ a Rialb).

Reserva disponible per al reg dels Canals d'Urgell: Volum d'aigua emmagatzemada al sistema Oliana-Rialb que es podrà disposar per al reg dels Canals d'Urgell, segons assignació efectuada per la CHE. S'obté a partir de la reserva neta i descomptant els volums necessaris per a la reserva i garantia pels abastaments de poblacions, granges i indústries (quantificat en uns 15 hm³) i descomptant també el volum assignat al Canal Segarra-Garrigues.

Torn de reg: El sistema de repartiment als Canals d'Urgell es realitza a partir d'establir torns de reg, on de forma successiva es van regant les diferents finques. La Comunitat General gestiona el repartiment en alta, distribuint l'aigua per les boqueres, mentre que la respectiva Col·lectivitat de Regants realitza la distribució interna a la seva xarxa segons acords de la pròpia Col·lectivitat.

Reg: Dins el sistema de reg a manta, majoritari als Canals d'Urgell, cada vegada que es rega una finca s'entén que aquesta ha realitzat un reg. El nombre de regs a realitzar en cada finca serà en funció de les disponibilitats d'aigua i de l'estratègia de cultius que es defineixi en cada explotació.

En les finques amb sistema de reg a pressió, atès que l'aplicació d'aigua es realitza de manera discontinua i programada, es considera i quantifica un reg d'una hectàrea de terreny en un volum net en parcel·la de 1.000 m³.

Regs disponibles: Tradueix la reserva disponible per al reg dels Canals d'Urgell al sistema Oliana-Rialb, en el nombre de vegades que es podrà regar cada finca del Canal Principal.

Hidro: Unitat de nova creació, per a la gestió i repartiment de l'aigua disponible als Canals d'Urgell, que representa un reg d'una hectàrea de terreny.

4. DEFINICIÓ DEL PROJECTE

4.1. OBJECTIUS

El projecte millora el model de gestió de regs cap a un model que ens permet repartir l'aigua de manera més equitativa, basat en regar finques independentment del tipus de cultiu existent.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

El model assigna un nombre de regs a cada hectàrea de la zona regable, que podran ser traspassats entre subparcel·les de la mateixa explotació o mitjançant cessió, a altres subparcel·les d'altres explotacions

Aquest model i normativa s'hauran de complementar amb els acords que les Col·lectivitats pugui adoptar, dins les seves competències en la distribució interna de l'aigua i concreció dels òrgans i/o persones responsables encarregades de la seva implementació (torns de reg, la seva durada màxima, suspensió de comandes, validació de cessions, gestió de denúncies, etc.)

4.2. UNITAT DE GESTIÓ: HIDRO

4.2.1. CONCEPTE

La unitat de repartiment s'anomena **hidro**, que representa aplicar un reg a tesa a una hectàrea de terreny.

Al llarg de cada campanya de regs, cada finca en funció de la seva superfície de reg, disposarà de tants **hidros** com reserva disponible d'aigua assignada al CU, del sistema Oliana-Rialb. Serà l'equivalent als regs disponibles per a cada finca.

4.2.2. TIPUS DE REG EN SUBPARCEL·LA

En el conjunt de la zona regable dels Canals d'Urgell es consideren tres tipus de subparcel·les en funció de l'origen de l'aigua de reg:

- **Boquera de canal.** Reben l'aigua de reg des del Canal Principal o les 4 Sèquies Principals a través d'una boquera de canal i depenen directament de les reserves disponibles al sistema Oliana-Rialb.
- **Alimentador.** Capten les aigües des de la xarxa de desguassos generals. La xarxa d'un alimentador es gestiona per la corresponent Col·lectivitat de Regants.
- **Pou particular.** Aprofitament d'aigües subterrànies mitjançant bombeig. Es correspon a captacions de particulars que utilitzen l'aigua a les seves finques majoritàriament mitjançant reg modernitzat.

4.2.3. TIPUS D'HIDROS

Segons el tipus de reg que disposa cada subparcel·la, en funció de l'apartat anterior, es definirà el tipus d'**hidro** assignat:

Les subparcel·les que reguin de **boquera de canal** tindran una assignació d'**hidros** directament proporcional a la seva superfície en hectàrees, a raó d'un **hidro** cada hectàrea (i/o fracció).

Les subparcel·les regades a partir de **pou** o **alimentador** tindran assignació d'**hidros d'autoconsum**, també directament proporcional a la seva superfície en hectàrees, a raó d'un hidro per hectàrea (i/o fracció). La seva característica principal és que no podran ser objecte de cessió a altres subparcel·les, i només podran ser consumits a la mateixa subparcel·la.

A les **subparcel·les amb pous**, durant la campanya de regs i al llarg de la mateixa, el seu nombre **d'hidros d'autoconsum** assignats s'anirà amortitzant en funció d'un procediment de regularització, que consistirà en igualar el seu nombre d'hidros d'autoconsum per hectàrea disponibles (únicament en cas de ser superior) al valor de referència de la mitjana d'hidros per hectàrea consumits a les subparcel·les amb arbres i reg des de boquera. Aquesta regularització es realitzarà cada cop que aquesta mitjana de referència arribi a un valor enter

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

(1, 2, 3, 4, 5,... hidros/ha). En aquest moment s'igualarà el saldo de les subparcel·les d'hidros per hectàrea al valor de l'indicador, a excepció que la subparcel·la hagi consumit un nombre de hidros/ha igual o superior al valor de referència, situació en la qual no es procedirà a cap operació de regularització.

Les parcel·les regades a partir d'alimentador tindran també una assignació d'**hidros d'autoconsum**, que només podran ser consumits a la mateixa subparcel·la.

4.2.4. ASSIGNACIÓ D'HIDROS A LES SUBPARCEL·LES

En base als resultats de la darrera campanya 2023/24, la Comunitat General estima que, per assignar un hidro per a cada hectàrea del Canal Principal (equivalent a un reg de tota la superfície regable del Canal Principal), cal disposar d'una reserva disponible al sistema Oliana-Rialb de 75 hm³ i assignada a la Comunitat General per la CHE. Aquest darrer valor es calcula tenint en compte l'eficiència de reserva al sistema Oliana-Rialb, l'eficiència de transport i distribució i la garantia de subministrament de tot el volum d'aigua necessari per a realitzar amb un hidro un reg a totes les finques de la zona regable del Canal Principal.

La referida reserva disponible necessària per assignar un hidro, tindrà un caràcter flexible i es podrà actualitzar en funció del desenvolupament de la campanya de regs, mitjançant un seguiment de l'eficiència global de reg.

L'assignació d'*hidros* a les subparcel·les es realitzarà a mesura que es vagi disposant de suficient reserva disponible, segons les assignacions a favor dels Canals d'Urgell de les reserves als embassaments, i aniran repartint-se a cadascuna de les subparcel·les proporcionalment a la seva superfície.

La campanya de regs comprèn el període entre l'1 de novembre i el 31 d'octubre de l'any següent. Durant el mes d'octubre es podran utilitzar els hidros assignats durant l'any hidrològic finalitzat a final de setembre, per tal de poder planificar els regs tardans de determinats cultius.

A partir de l'1 de novembre de cada any, els hidros no utilitzats durant la campanya finalitzada seran anul·lats es posarà el comptador a zero dels *hidros* de cada subparcel·la.

Es sol·licitarà a la CHE que el volum d'aigua assignat però no utilitzat quedi com a reserva a favor dels Canals d'Urgell per a l'assignació d'hidros de la següent campanya.

A partir d'aquella data, en funció de les reserves disponibles i la planificació a determinar, es podrà acordar una nova assignació inicial per a tota la superfície de reg del Canal Principal.

De forma periòdica al llarg de la campanya de regs, en funció de la reserva disponible al sistema Oliana-Rialb, s'assignaran hidros a cadascuna de les subparcel·les. Els hidros assignats s'aniran sumant als ja assignats anteriorment, i es reflectiran a l'aplicació informàtica.

4.2.5. HIDRO BLOQUEJAT

Durant totes les operacions realitzades a l'aplicació informàtica referent a les comandes de reg, els hidros compromesos i vinculats a una comanda de reg tindran una consideració especial d'hidros bloquejats.

Aquests hidros bloquejats, seran hidros assignats a una subparcel·la però que, en estar vinculats a una comanda de reg, no podran utilitzar-se per a cap altra finalitat, ja sigui noves comandes o cessions entre subparcel·les. En cas de cancel·lació de la petició de reg o no realitzar-se el reg per raons justificades, es procedirà a desbloquejar l'hidro de forma automàtica.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

Per altra banda, els partícips de la Comunitat General de Regants i de les respectives Col·lectivitats de Regants que tinguin la consideració de morosos, prèvia notificació a l'interessat de l'acord de les respectives Juntes de Govern o Juntes Rectores, se'ls bloquejaran els hidros disponibles de les seves subparcel·les que hagin generat el deute fins que no justifiquin haver regularitzat la seva situació de morositat, i per tant, no podran utilitzar-se per a cap altra finalitat, ja sigui noves comandes o cessions entre subparcel·les.

4.3. COMANDA EN SUBPARCEL·LES AMB REG DE BOQUERA DE CANAL

4.3.1. CONCEPTE

El model de gestió de reg introdueix el concepte de **comanda**. Per tal de poder regar qualsevol subparcel·la, prèviament el regant haurà de realitzar la corresponent petició de reg, dins termini, per a un període específic. Una comanda de reg equivaldria aproximadament al concepte actual del torn de reg.

L'obertura d'una comanda la realitza la Col·lectivitat de Regants, que és qui decideix i fixa la data d'una determinada comanda i alhora fa la gestió de les peticions realitzades pels regants, introduint-ho tot a l'aplicació informàtica.

4.3.2. UNITAT DE COMANDA. BOQUERA I SÍNDIC

El repartiment de l'aigua de reg al llarg del Canal Principal es realitza a través de les respectives boqueres. La distribució en alta, organització de l'obertura i tancament de les boqueres, dels períodes d'obertura de cada boquera i dels seus cabals circulants correspon a la programació que realitzin les Serveis Tècnics de la Comunitat General.

La unitat de comanda a l'aplicació informàtica serà la boquera. Cada boquera es gestiona de manera independent i la Col·lectivitat haurà de realitzar les gestions corresponents a l'aplicació de forma independent. En boqueres que abracin diversos síndics, la superfície regada es dividirà per demarcacions, i en aquest cas, cada demarcació serà la unitat de comanda.

4.3.3. PERIODES DE REG

El període de reg disponible per a les boqueres que capten l'aigua del canal està condicionat als períodes de circulació d'aigua pels canals. Durant el període definit al calendari de tanques d'hivern, habitualment entre octubre i mig març, únicament s'estableix com a període de reg una setmana al mes, coincidint amb el període destinat a abastaments. En tot cas, previ acord de la Junta de Govern de la Comunitat General aquests períodes podran ser modificats.

Entre els mesos de març i setembre s'estableix la **campanya de regs primavera-estiu**. La data d'inici i final es determinarà per acord de la Junta de Govern de la Comunitat General.

Per norma general, totes les setmanes dins el període primavera-estiu podran realitzar-se comandes de reg. A excepció que, per acord de la Junta de Govern, es procedeixi al tancament del canal durant un període determinat (una causa possible seria un episodi de pluges generalitzades). En aquest cas i mentre duri el tancament del canal no hi haurà opció de realitzar comandes (o en el seu cas, es cancel·laran o ajornaran automàticament en cas d'haver-n'hi de prèvies ja tramitades).

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

4.3.4. COMANDA DE REG. PROCEDIMENT I DATA D'INICI DE REG DE CADA COMANDA

Durant els períodes de reg establerts per la Junta de Govern, es podrà establir i activar una comanda de reg setmanalment. Des de l'aplicació s'identificarà cada comanda mitjançant la data del dilluns d'inici de cada setmana (per exemple, comanda de la setmana del dilluns 13 de maig)

De cada comanda, s'obtindrà un total d'hectàrees d'una determinada boquera que volen regar, obtingut a partir de les peticions realitzades sobre cadascuna de les subparcel·les de cada àmbit de comanda. La Col·lectivitat de Regants dins de les seves competències en la distribució interna, adoptant els acords assemblearis que resultin necessaris, podrà establir normes particulars en relació a la distribució de conreus, prioritat o exclusivitat de conreus per a determinats torns o comandes, condicions d'ompliment de basses, d'aprofitament de pous, etc.

En funció de cada boquera i del cabal circulat programat, els Serveis Tècnics de la Comunitat General calcularan els dies de reg necessaris per aquesta boquera per a regar totes les subparcel·les que han fet petició de reg.

El termini per registrar les peticions de reg dels usuaris a l'aplicació informàtica serà fins les 23:59 h del dijous abans de la setmana de la comanda. Aquesta hora és la fixada automàticament per l'aplicació, no obstant cada Col·lectivitat de Regants fixarà i comunicarà als seus regants la data i hora límit que estableixin per tal de tenir temps per fer la gestió.

El divendres abans de la data de la comanda, els Serveis tècnics de la Comunitat planificaran i organitzaran la pauta de distribució d'aigua i els cabals circulants del canal i de les diferents boqueres, en funció del nombre d'hectàrees totals amb petició de reg i assignaran una data d'inici d'obertura i durada del torn de cada boquera durant la setmana de la comanda i/o posteriors. Aquesta pauta i programació d'obertura de boqueres es comunicarà als síndics prèviament a l'inici del període de reg.

La durada de cada torn de reg (o comanda) s'establirà com una estimació en base a la superfície de reg sol·licitada, els cabals subministrats i les característiques particulars de cada boquera. Qualsevol variació en aquesta durada programada, s'anirà recalculant i comunicant al llarg del període de reg per part de síndics i vigilants al personal de la Comunitat General.

Les Col·lectivitats han de gestionar els regs i vetllar la bona pràctica de l'aplicació del reg en subparcel·la per part de cada regant, per tal d'aconseguir adaptar el torn de reg als períodes i temps establerts inicialment per la Comunitat General.

4.3.5. FASES D'UNA COMANDA

4.3.5.1. Creació de la comanda

La Col·lectivitat de Regants gestionarà i utilitzarà l'aplicació informàtica que facilitarà, tant registrar les peticions, com registrar els regs efectuats i controlar la disponibilitat de regs de cada subparcel·la.

Les comandes es realitzaran per síndic i boquera. La periodicitat mínima per programar comandes de reg serà setmanal. Es podrà servir una comanda per setmana, si hi ha un nombre mínim funcional i significatiu de regants demandants en aquell període, sempre sota criteri de la Col·lectivitat i en funció de les necessitats i programació general de la Col·lectivitat; i si la comanda anterior ha finalitzat en termini.

Una boquera sol podrà tenir una comanda activa en fase de petició de reg. Aquesta comanda en fase de registre de peticions es podrà realitzar durant el període de reg de la comanda anterior. Per tant, en el moment en que

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

la fase de peticions de reg d'una comanda finalitzi, la Col·lectivitat podrà obrir una nova fase de peticions per una comanda a establir en setmanes posteriors.

4.3.5.2. Fase primera. Registre de peticions de reg

La primera fase, després de la creació de la comanda a l'aplicació per la Col·lectivitat, serà el registre de peticions de reg. La Col·lectivitat de Regants establirà els seus mecanismes habituals de difusió i comunicació per tal que els regants siguin sabedors de l'obertura d'aquest període de peticions de reg.

Per expressar la fase en que es troba cada comanda, l'aplicació informàtica definirà un estat: en la fase de registre de peticions, l'estat serà comanda oberta; a partir del dijous a les 23.59 anterior a la data de comanda, aquesta passarà a l'estat de comanda regant. En el cas que el dijous esmentat, encara hi hagués una comanda regant finques, mentre no finalitzin el reg i es tanqui, la nova estarà en estat de comanda regant (en espera).

El requisit imprescindible per a qualsevol subparcel·la serà disposar d'hidros suficients per fer un reg :

- per a fer un reg complet de tota la subparcel·la ha de disposar com a mínim del mateix nombre d'hidros com d'hectàrees té la subparcel·la
- per a fer un reg d'una part de la finca (reg parcial) ha de disposar com a mínim el mateix nombre d'hidros com d'hectàrees té la part de subparcel·la que es vol regar.

En cas contrari, l'aplicació informàtica no permet la petició de reg.

Es podrà planificar comandes de manera setmanal, tenint com a valor de referència el dilluns de la setmana (p.e. comanda per la setmana del dilluns 7 d'abril). Es recomana obrir la comanda amb l'antelació suficient per facilitar als regants la gestió de les peticions. El període per poder registrar les peticions de reg serà fins les 23:59h del dijous anterior a la setmana de la comanda (a l'aplicació informàtica). Les Col·lectivitats podran fixar terminis anticipats.

En el moment de registrar una petició de reg, a cada subparcel·la se li bloquejaran tants hidros com hectàrees sol·licitades (totes les que tingui la subparcel·la en el cas de reg complet o de les hectàrees de la part a regar). A la descripció de la subparcel·la constaran els hidros totals disponibles, inclosos els hidros bloquejats, que també s'especificaran, ja que els hidros bloquejats no es descompten fins que es fa efectiu el procés de tancament de comanda.

4.3.5.3. Fase segona. Registre del reg de les subparcel·les

La segona fase s'iniciarà amb l'inici del període de reg que estableixin els Serveis Tècnics per a cada comanda, en funció de la programació del canal i de les necessitats de cada comanda. D'aquesta manera, els Serveis Tècnics comunicaran a la Col·lectivitat la data d'obertura de la boquera, el cabal circulat, l'assignació de cabal per a cada Demarcació (en aquelles boqueres compartides), i la durada aproximada de la circulació d'aigua.

Un cop iniciada la circulació d'aigua per la boquera, es començaran a regar les subparcel·les, segons distribució interna convinguda per la Col·lectivitat/Demarcació. La Col·lectivitat, mitjançant els seus vigilants o regadors, procedirà al **registre diari** a l'aplicació informàtica de les subparcel·les que efectivament es reguen.

Durant el reg de les subparcel·les (total o parcial) poden succeir les següents casuístiques:

- A. Subparcel·les (total o parcial) amb comanda de reg realitzada. És el cas correcte i adequat. El regant ha realitzat una petició de reg a la Col·lectivitat, s'ha registrat a l'aplicació, i un cop regada, el vigilant registrarà a l'aplicació que la finca ha estat regada.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

B. Subparcel·les sense comanda de reg realitzada i amb hidros disponibles. És un cas no ordinari atès que per alguna causa, no es va registrar la petició de reg. Aquesta situació irregular pot ser justificada o no justificada. La Col·lectivitat valorarà el motiu, i en cas de ser per causa injustificada es podrà donar trasllat al Jurat de Regs corresponent per tal d'iniciar un procediment sancionador.

En el moment de registrar el reg, es bloquejaran els hidros corresponents a la superfície de la finca.

C. Subparcel·les sense comanda de reg realitzada i sense hidros disponibles. És un altre cas irregular, que implicarà poder traslladar els fets al Jurat de Regs (atès que no es pot regar sense hidros disponibles).

4.3.5.4. Tancament de comanda

Un cop finalitzat el reg de totes les finques de la comanda es procedirà per part del vigilant o personal de la Col·lectivitat al tancament de comanda a l'aplicació informàtica.

Per procedir al tancament d'una comanda, l'aplicació requereix les següents condicions:

- Haver registrat el reg de totes les subparcel·les que van registrar una petició de reg.
- En cas de subparcel·les que van registrar petició de reg i no han regat, s'haurà de realitzar una cancel·lació del reg a l'aplicació, indicant la justificació corresponent. En cas de cancel·lació injustificada, es podrà donar trasllat al Jurat de Regs corresponent.

4.3.5.5. Descompte d'hidros consumits

Quan es finalitzi la comanda (o torn de reg) i es procedeixi al seu tancament, l'aplicació informàtica descomptarà els hidros consumits del compte de cada subparcel·la (per tant, es restaran del total d'hidros els que estaven bloquejats perquè formaven part d'aquesta comanda).

En el cas detallat anteriorment d'haver realitzat un reg sense hidros disponibles, l'aplicació procedirà a descomptar hidros igualment, resultant un saldo negatiu.

4.3.6. CANCEL·LACIO DE COMANDES

4.3.6.1. Període de cancel·lació

Durant el període de registre de peticions de reg (des de l'obertura de la comanda fins les 23:59h del dijous anterior a la setmana de la comanda), es podran realitzar les cancel·lacions de peticions sense necessitat de justificació.

En el cas de cancel·lacions de subparcel·les concretes, es procedirà individualment sobre cadascuna de les subparcel·les interessades.

En situacions que la Col·lectivitat consideri oportú una cancel·lació de la totalitat de la comanda (per exemple, per una situació de pluja), es podrà realitzar aquesta cancel·lació completa. No obstant, l'aplicació també permet l'ajornament o canvi de data de la comanda, de manera que es pot modificar la data de la comanda sense modificar les subparcel·les ja registrades.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

En data posterior a les 23:59h del dijous anterior a l'inici del període de reg, no es podrà realitzar una cancel·lació global de comanda des de l'aplicació. En aquesta situació, per a cancel·lacions de la totalitat de la comanda, serà imprescindible la justificació i comunicació directa amb els Serveis Tècnics per tal de gestionar els cabals d'aigua programats.

Per a cancel·lacions de subparcel·les concretes, realitzades en una data posterior al dijous a les 23:59 h o ja dins el període de reg, caldrà procedir a la cancel·lació mitjançant l'aplicació informàtica, on la Col·lectivitat registrarà i informarà del motiu de cancel·lació de cada subparcel·la, ja sigui per causa justificada o injustificada (en aquest segon cas podrà ser objecte de trasllat al Jurat de Regs corresponent).

4.3.6.2. Justificació de la cancel·lació

En el cas de cancel·lacions de peticions de reg, caldrà que la Col·lectivitat procedeixi a determinar la causa de dita cancel·lació, indicant-ho a l'aplicació. Aquestes podran ser:

- Justificades per pluja o per error de gestió o per raó genèrica aprovada per la Col·lectivitat (segons acords d'Assemblea o per delegació de funcions a la Junta Rectora).
- Injustificada (es podrà donar trasllat al Jurat de Regs).

4.3.7. CANCEL·LACIÓ DE COMANDES PER TANCAMENT DE CANAL

En una situació en què la Comunitat de Regants procedeixi al tancament del Canal, ja sigui per pluges generalitzades o per una altra raó acordada per la Junta de Govern, els Serveis Tècnics de la Comunitat procediran a la cancel·lació massiva i tancament de la totalitat de les comandes actives.

Les Col·lectivitats, si no van ajornar la comanda cancel·lada, hauran de procedir, en el moment que creguin oportú, a obrir nova comanda i iniciar un nou cicle de peticions de reg.

4.4. COMANDA EN SUBPARCEL·LES AMB REG D'ALIMENTADOR

4.4.1. CONCEPTE

Les subparcel·les adscrites a un alimentador de reg són aquelles que capten la totalitat de les seves aigües directament des de la xarxa de desguassos, sense derivar de forma ordinària, cabals des dels Canals o les Sèquies Principals.

Cal diferenciar entre alimentadors, i els diferents aprofitaments puntuals d'aigües drenants procedents de petits desguassos o reguers que, donada la seva poca entitat, no poden garantir el subministrament complet de reg a un sector o finca. En aquests casos, les Col·lectivitats i particulars capten les aigües d'aquests petits aprofitaments per a suplementar el reg de la boquera i millorar la eficiència d'aprofitament de les aigües del sistema.

Les subparcel·les que reguen dels alimentadors tindran una assignació d'hidros d'autoconsum.

4.4.2. UNITAT DE COMANDA. ALIMENTADOR I SÍNDIC

El repartiment de l'aigua de reg pels alimentadors el realitza la Col·lectivitat, gestionant els cabals disponibles en cada moment. Atès que en moltes ocasions els cabals circulants poden ser variables i no garantits, aquest

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

reg implica una dificultat afegida en el càlcul i programació dels períodes de reg. Per aquesta raó, el procediment de comanda serà diferent al de les subparcel·les que reguen de boquera de canal.

La unitat de comanda a l'aplicació informàtica serà la superfície de reg que abraça l'alimentador. En alimentadors que abracin diversos síndics, la superfície regada es dividirà per demarcacions, i en aquest cas, cada demarcació i alimentador serà una unitat de comanda.

4.4.3. PERIODES DE REG

El període de reg des d'un alimentador és tota la campanya, condicionat pels cabals circulants en cada moment. Per tant, la Col·lectivitat podrà establir i regular els regs durant tota la campanya.

4.4.4. COMANDA SETMANAL DE REG.

Atesa la irregularitat de cabals als alimentadors i la dificultat d'estimació de durada de cada comanda, l'aplicació obrirà una comanda setmanalment de manera automàtica, que passarà automàticament a fase de registre de reg cada dijous a les 23:59 h.

No obstant, a les finques regades des d'alimentador, la Col·lectivitat informarà la Comunitat General de l'acord que hagi pres sobre la necessitat de realitzar comanda prèvia per part dels seus regants, en base a situacions de regulació dels torns de reg dels alimentadors.

En cas de no ser necessària la comanda per part dels regants, durant el període de reg es registraran directament les finques regades.

4.4.5. FASES D'UNA COMANDA

4.4.5.1. Creació de la comanda

Cada alimentador tindrà activada de forma automàtica una comanda setmanal.

4.4.5.2. Fase primera. Registre de peticions de reg

A les subparcel·les amb reg assignat des d'alimentador, la Col·lectivitat decidirà la necessitat de realitzar petició prèvia per part dels seus regants.

4.4.5.3. Fase segona. Registre del reg de les subparcel·les

En el moment de regar cadascuna de les subparcel·les d'un alimentador, la Col·lectivitat, mitjançant el seu vigilant o regador, procedirà al **registre diari** a l'aplicació informàtica de les subparcel·les que efectivament es reguen, amb la finalitat de supervisió dels regs realitzats a cada alimentador.

En el moment de registrar el reg, es bloquejarà un hidro d'autoconsum per cadascuna de les hectàrees regades.

4.4.5.4. Tancament de comanda

Al igual que l'obertura de les comandes és automàtica, el tancament d'aquesta també ho és, amb la mateixa periodicitat setmanal.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

Per a cada comanda oberta es quantificaran i registraran la totalitat de les subparcel·les i la superfície de reg que durant aquella comanda s'ha regat.

4.4.5.5. Descompte d'hidros consumits

Quan es finalitzi la comanda (o torn de reg) i automàticament es procedeixi al seu tancament, l'aplicació descomptarà els hidros consumits del compte de cada subparcel·la (per tant, es restaran els hidros que estaven bloquejats perquè formaven part d'aquesta comanda).

En el cas dels alimentadors, atesa la seva peculiaritat, pot donar-se el cas de regar sense hidros disponibles mentre hi hagi aigua circulant disponible als desguassos. L'aplicació anirà restant i comptabilitzant hidros negatius (que a efectes de reserves dels embassaments no comptabilitzen).

4.4.6. CANCEL·LACIÓ DE COMANDES

Quan les subparcel·les regades des d'alimentadors facin petició de reg prèvia, les condicions de cancel·lació seran iguals al cas del reg de subparcel·les de boquera.

4.4.7. SITUACIÓ EXCEPCIONAL D'ESCASSETAT DE CABALS ALS DESGUASSOS

En el cas excepcional d'escassetat per sequera en que els desguassos no portin l'aigua necessària per establir un torn de reg adequat en els seus alimentadors, la Col·lectivitat o el síndic responsable de cadascun dels alimentadors haurà de comunicar aquesta situació de manca d'aigua als Serveis Tècnics de la Comunitat General per tal d'establir les mesures adients per complementar els cabals de l'alimentador aportant aigües des del Canal.

En aquestes situacions, caldrà fer un anàlisi previ de la situació de reg del sector regat per l'alimentador, per tal de determinar els hidros d'autoconsum disponibles en cadascuna de les finques. Es poden trobar diverses situacions:

- a. Les subparcel·les disposen d'hidros disponibles en la seva totalitat:
Es procedirà a gestionar peticions de reg de les finques que volen regar per a la comanda automàtica que determini la Col·lectivitat. Un cop finalitzat el període de peticions de reg i en funció de la superfície total amb demanda de reg, es programarà l'aportació extraordinària de cabal des del Canal, sempre que circuli aigua pels canals i es pugui establir de forma eficient una connexió des de canal a la xarxa dels alimentadors, per a regar única i exclusivament les subparcel·les amb petició de reg registrada.
- b. Hi ha subparcel·les sense hidros disponibles (pot ser amb saldo d'hidros negatius) i subparcel·les amb hidros disponibles:
Es procedirà a gestionar peticions de reg de les finques que volen regar per a la comanda automàtica que determini la Col·lectivitat. Únicament podran realitzar peticions de reg les subparcel·les amb hidros disponibles.
Un cop finalitzat el període de peticions de reg i en funció de la superfície total amb demanda de reg, es programarà l'aportació extraordinària de cabal des del Canal per a regar única i exclusivament les parcel·les amb petició de reg, sempre que circuli aigua pels canals i es pugui establir de forma eficient una connexió des de canal a la xarxa dels alimentadors.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

- c. Cap subparcel·la no té hidros disponibles:
Atès que totes les subparcel·les han consumit els hidros disponibles, no tenen dret al subministrament excepcional d'aigua des del Canal Principal.

En els casos a i b, el procediment de registre de regs i cancel·lació de regs seguirà les normes i condicionants establerts per al registre i cancel·lació de subparcel·les amb reg des de boquera de canal.

4.5. COMANDA EN SUBPARCEL·LES AMB REG DES DE POU PARTICULAR

4.5.1. CONCEPTE

La normativa vigent a la Comunitat General de Regants contempla que tots els pous han d'estar legalitzats i registrats dins un cens de pous i aprofitaments d'aigües subterrànies, que diferenciarà els pous actius (poden bombar) dels pous inactius (no poden bombar).

Els pous no legalitzats o no actius no es poden utilitzar i no poden captar aigua. En cas contrari, aquesta situació irregular serà objecte de denúncia i trasllat al Jurat de Regs corresponent.

Les subparcel·les que reguen de pous particulars tindran una assignació d'hidros d'autoconsum.

Les subparcel·les que reguen d'un pou particular podran captar un volum d'aigua en funció dels límits de la seva autorització administrativa.

4.5.2. UNITAT DE COMANDA

Les subparcel·les amb reg de pou particular estan incloses dins la zona dominada per una boquera o un alimentador. Cada aprofitament de pou està associat a les subparcel·les que es reguen del mateix, constituint una agrupació de subparcel·les que estaran sotmeses als mateixos condicionants.

Com a cas particular i excepcional hi ha subparcel·les amb una classificació de codi 500 (Ús exclusiu de pou). Aquestes subparcel·les que també tindran assignats hidros d'autoconsum, no estan incloses en cap boquera o alimentador perquè per qüestions topogràfiques no és viable conduir l'aigua per gravetat a les esmentades finques.

Les finques regades des dels pous no faran petició prèvia de reg, llevat d'una situació excepcional d'escassetat de cabals al seu pou, o en casos d'utilitzar el pou com a reg de suport, en que es podrà fer comanda tal i com es descriu en un apartat posterior.

4.5.3. PERIODES DE REG

Atès que els pous capten aigües subterrànies o fluents del territori, no hi ha una vinculació estricta amb els períodes de circulació d'aigua pels canals. El període de reg des d'un pou serà el mateix establert per al reg des de boquera de canal.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

4.5.4. COMANDA DE REG.

Les subparcel·les amb reg assignat des de pou no faran peticions de reg, atès que regaran de manera periòdica captant les aigües subterrànies a través dels sistemes d'impulsió particulars, en funció de les necessitats del cultiu de cada finca.

En cas d'una situació excepcional d'escassetat de cabals als pous o en el cas d'utilitzar el pou com a reg de suport, aquests podran realitzar comanda i registre de reg sota els condicionants detallats en un apartat posterior.

Malgrat que les subparcel·les amb reg des de pou no realitzin, de manera ordinària, peticions de reg, el seu àmbit de reg és la boquera o l'alimentador que sí estarà sotmesa als cicles d'obertures/tancament de comanda.

4.5.5. FASES D'UNA COMANDA

4.5.5.1. Creació de la comanda

Els pous estan situats dins una zona assignada a una boquera o alimentador (a excepció del cas particular de les subparcel·les catalogades amb ús exclusiu de pou – codi 500). Per tant, majoritàriament, estaran incloses dins la superfície dominada per la comanda creada per la Col·lectivitat per a cada boquera o alimentador.

4.5.5.2. Fase primera. Registre de peticions de reg

Les finques amb reg assignat exclusivament des de pou no faran la petició de reg.

Únicament es procedirà a realitzar peticions de reg en situacions excepcional d'escassetat de cabals als pous particulars, o en els casos de reg de suport des del pou.

4.5.5.3. Fase segona. Registre del reg de les subparcel·les

Les subparcel·les amb reg de pou, a excepció d'estar en règim de situació excepcional d'escassetat, o en el cas de reg de suport des del pou que es descriu en un apartat posterior, no registrarà el reg de la subparcel·la.

4.5.5.4. Tancament de comanda

Atès que les subparcel·les amb reg des de pou, a excepció de les subparcel·les que tenen la consideració de codi 500 (amb ús exclusiu de pou), estan incloses dins la zona dominada per una boquera o alimentador, restaran vinculades amb els seus cicles d'obertura i tancament de comanda.

4.5.5.5. Descompte d'hidros consumits

En la situació que les subparcel·les amb pous realitzin una comanda i reguin des de boquera, el descompte dels hidros es realitzarà de manera ordinària tal i com s'ha descrit en el reg des de boquera.

A les subparcel·les amb pous, durant la campanya de regs i al llarg de la mateixa, el seu nombre **d'hidros d'autoconsum** assignats s'anirà reduint en funció d'un procediment de regularització, que consistirà en igualar el seu nombre d'hidros d'autoconsum per hectàrea disponibles (únicament en cas de ser superior) al valor de referència de la mitjana d'hidros per hectàrea consumits a les subparcel·les amb arbres i reg des de boquera.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

Aquesta regularització es realitzarà cada cop que aquesta mitjana de referència arribi a un valor enter (1, 2, 3, 4, 5,... hidros/ha). En aquest moment s'igualarà el saldo de les subparcel·les d'hidros per hectàrea al valor de l'indicador, a excepció que la subparcel·la hagi consumit un nombre de hidros/ha igual o superior al valor de referència, situació en la qual no es procedirà a cap operació de regularització.

4.5.6. CANCEL·LACIO DE COMANDES

Atès que les subparcel·les regades des de pou no han de fer comanda prèvia, a excepció de situació d'excepcional d'escassetat o reg de suport, el concepte de cancel·lació de comanda no és aplicable per norma general.

4.5.7. POU COM A REG DE SUPORT I SITUACIÓ EXCEPCIONAL D'ESCASSETAT DE CABALS ALS POUS

En el cas excepcional d'escassetat per sequera en que el pou no disposi de l'aigua suficient per a servir les necessitats de reg de la subparcel·la o en el cas d'utilitzar el pou com a reg de suport, el regant podrà realitzar una petició de reg, sempre i quan disposi d'hidros suficients, adherint-se a una de les comandes de reg que s'obriran en la corresponent boquera o alimentador.

Durant la campanya de regs, i al llarg de la mateixa, el nombre d'hidros d'autoconsum disponibles s'aniran regularitzant de manera periòdica.

En la situació de disposar d'hidros suficients, la subparcel·la estarà regida pels condicionants exposats en els dos capítols anteriors (comanda en subparcel·les amb reg de boquera o comanda en subparcel·les amb reg d'alimentador).

4.6. CASOS PARTICULARS EN EL REGISTRE DE REG. REG PARCIAL

En el moment de registrar el reg de les finques per part de les Col·lectivitats apareixen diversos casos particulars atenent a les diferents infraestructures de reg existents i al parcel·lari base de l'aplicació informàtica. En aquests casos, detallats a continuació, serà el personal de la Col·lectivitat qui gestionarà de forma directa el control i supervisió de l'ús de l'aigua per en el moment oportú, registrar-ho en l'aplicació informàtica i deixar registrat de forma fefaent els regs realitzats en cadascuna de les subparcel·les de la zona regable.

4.6.1. OMLIMENT DE BASSES DE REG PARTICULARS. REG PARCIAL

A la zona regable hi ha moltes explotacions agrícoles que disposen de basses de reg particulars, com a element de reserva i regulació, incorporat en la gran majoria de casos a un sistema de reg modernitzat a pressió, i que abraça a diverses subparcel·les de l'explotació.

En aquests casos, les basses de reg tenen una capacitat limitada, insuficient per encabir la totalitat dels volums corresponents a un reg de les subparcel·les a les quals subministra, i per tant, es fa difícil el registre del reg a l'aplicació d'igual manera a que es fa en les subparcel·les amb reg per inundació, que constitueixen la gran majoria a la zona regable.

L'aplicació informàtica incorpora les comandes parcials .

La gestió i control de l'aigua de reg assignada a aquestes subparcel·les serà realitzada pel vigilant o regador de la Col·lectivitat de la següent manera:

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

Al fer la petició de reg s'identificarà a l'aplicació com a reg parcial. La comanda i posterior registre es realitzarà sobre una part de la superfície de la subparcel·la mitjançant la introducció de les hectàrees (o hidros) demanats a l'aplicació informàtica.

Per tant, el procediment serà mitjançant un càlcul i estimació del volum que li correspon a les basses (en funció de la suma de superfície de les subparcel·les que subministra). El càlcul de l'aigua que li correspon a cada bassa per cada reg de les subparcel·les dominades es podrà realitzar:

- a. Mitjançant un comptador d'aigua de la bassa o de la instal·lació de reg a pressió que subministri. En aquest cas, cada 1.000 m³ de consum representarà 1 hidro.

Com a exemple, si una bassa regula el reg de 10 ha de terreny, cada registre de reg de totes les subparcel·les representa 10 hidros, equivalent a 10.000 m³.

En aquest cas, la metodologia per part de la Col·lectivitat serà:

- i. Davant la petició de reg des de la bassa, es registrarà la petició d'un reg parcial pel nombre d'hidros equivalents al volum necessari.
  - ii. Cada cop que s'hagi de subministrar aigua a la bassa, hi haurà una comanda amb el nombre d'hidros equivalents pel volum sol·licitat (a raó de 1000 m³/hidro). En el moment de realitzar el subministrament d'aigua a la bassa, es registrarà el reg i es descomptaran a l'aplicació els hidros corresponents a la comanda parcial.
  - iii. La Col·lectivitat portarà un control dels volums mesurats al comptador per a regularitzar els hidros registrats.
- b. Mitjançant el control de les hores d'aigua subministrades. La mesura de les hores d'aigua que s'han de subministrar per un ramal es realitzarà de manera comparativa amb les altres finques de la boquera: el temps mig necessari per regar una hectàrea de reg per gravetat equivaldrà a les hores de reg a subministrar pel ramal per consumir un hidro. En el cas de l'exemple anterior, si amb les condicions de cabal de la boquera resulta una mitjana de 3 hores de reg per regar una hectàrea de reg a manta, l'aigua corresponent a una bassa que subministra a 10 hectàrees resultarà un total de 30 hores d'aigua del ramal.

En aquest cas, la metodologia per part de la Col·lectivitat serà:

- i. Davant la petició de reg des de la bassa, es registrarà la petició d'un reg parcial pel nombre d'hidros equivalents al volum d'aigua o hores necessaris.
- ii. Cada cop que s'hagi de subministrar aigua a la bassa, hi haurà una comanda amb el nombre d'hidros equivalents pel volum o hores sol·licitades. En el moment de realitzar el subministrament d'aigua a la bassa, es registrarà el reg i es descomptaran a l'aplicació els hidros corresponents a la comanda parcial.
- iii. La Col·lectivitat portarà un control dels temps de reg derivats per a regularitzar els hidros registrats.

4.6.2. REG DE PORCIONS DE SUBPARCEL·LES. REG PARCIAL

L'aplicació informàtica pren com a base de treball el parcel·lari del Padró de la Comunitat General en vigor.

La situació real de les explotacions agràries i de les subparcel·les és que, en moltes ocasions, una mateixa subparcel·la està dividida en recintes, porcions o bancals diferents, amb usos agrícoles diferents i que requereixen un reg diferenciat.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

En aquesta situació, i per a poder fer una gestió òptima del reg mitjançant l'aplicació informàtica, s'introdueix el concepte de reg parcial, per al que mitjançant l'aplicació informàtica es podrà realitzar comanda i registre de reg d'una part de la superfície de la subparcel·la.

Per il·lustrar-ho amb un exemple: Una subparcel·la de 4 ha (equivalent a 4 hidros per reg) que consta de 3 recintes amb diferents cultius (1 ha de fruiters, 1,5 ha de blat i 1,5 ha d'alfals) podrà realitzar comandes parcials, per a cada recinte de les subparcel·les per a poder-los regar i registrar independentment.

El procediment i la metodologia per part de la Col·lectivitat serà:

- i. Davant la petició de reg d'una part de la subparcel·la, es registrarà un reg parcial, podent realitzar la petició de la superfície de part de la subparcel·la d'acord amb els amidaments dels recintes de la declaració DUN.
- ii. En el moment de realitzar el reg de la part de subparcel·la, es registrarà el reg i es descomptaran a l'aplicació els hidros corresponents a aquesta part de la superfície de la subparcel·la.
- iii. La Col·lectivitat portarà un control de la superfície regada efectivament.

4.7. CESSIÓ D'HIDROS

4.7.1. CONCEPTE

Un dels aspectes importants del model de gestió d'aigua és l'assignació dels mateixos drets a totes les subparcel·les i la possibilitat de gestionar aquests drets, quantificats en els hidros disponibles per a cada hectàrea, i cedir o traspasar-los entre subparcel·les, ja siguin dins la mateixa explotació o entre diferents explotacions agràries.

La cessió d'hidros servirà per gestionar l'aigua dins de les explotacions, distribuint cada regant l'aigua entre les diferents subparcel·les en funció de les necessitats de cada cultiu existent.

Les cessions d'hidros entre diferents subparcel·les pot produir alteracions en la distribució de reg de la xarxa secundària de la Col·lectivitat de Regants, degut a infradimensionament d'algunes conduccions de reg. Per aquesta raó, totes les cessions han d'estar autoritzades i aprovades per la Col·lectivitat, que tindrà la capacitat de no aprovar les cessions que puguin perjudicar la distribució de reg pels ramals.

4.7.2. TIPUS D'HIDROS

El model planteja dos tipus d'hidros: l'**hidro** estàndard, que s'assigna a totes les subparcel·les que reguen de boquera, i l'**hidro d'autoconsum**, que s'assigna a les subparcel·les que reguen d'alimentador i de pou. L'hidro d'autoconsum únicament es podrà utilitzar dins la mateixa subparcel·la a la que ha estat assignat i no podrà ser objecte de cessió.

4.7.3. TIPUS DE CESSIONS

Les cessions d'hidros podran ser:

En funció del seu propietari: entre subparcel·les del mateix propietari, o entre subparcel·les de diferents propietaris.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

I en funció de la Col·lectivitat a la qual pertanyi la subparcel·la: entre subparcel·les de la mateixa Col·lectivitat, o entre subparcel·les de diferent Col·lectivitat.

Les Col·lectivitats gestionaran i registraran a l'aplicació les cessions entre subparcel·les que pertanyin a la seva pròpia Col·lectivitat. Les cessions entre diferents Col·lectivitats, un cop acomplerts tots els requisits, seran gestionades a l'aplicació de manera conjunta per ambdues Col·lectivitats.

4.7.4. CONDICIONANTS

La cessió d'hidros entre diferents subparcel·les haurà d'acomplir els següents condicionants:

- i. Les cessions hauran de comptar amb els permisos i autoritzacions pertinents del titular de la subparcel·la cedent, i de les Col·lectivitats afectades.
- ii. Únicament es podran cedir hidros estàndard, quan al saldo de la subparcel·la hi hagi hidros disponibles.
- iii. La subparcel·la donant podrà cedir des de 0,01 hidros fins al màxim d'hidros disponibles en aquesta subparcel·la donant.
- iv. Els hidros bloquejats no podran ser objecte de cessió.
- v. L'operació de cessió és irreversible. Un cop s'hagi gestionat una cessió a l'aplicació informàtica, per canviar o modificar la cessió realitzada s'haurà de gestionar una nova cessió acomplint tots els condicionants.
- vi. El partícip o propietari d'una subparcel·la ha d'autoritzar documentalment la cessió d'hidros a una altra subparcel·la d'un altre partícip. (Per tant, les cessions entre subparcel·les del mateix partícip o propietari no requeriran autorització escrita).
- vii. El cessionari podrà cedir a un altre partícip hidros rebuts per cessió, en les mateixes condicions abans indicades, sense necessitat d'autorització del primer cedent.
- viii. Els hidros d'autoconsum no podran ser objecte de cessió. Una subparcel·la que disposi d'hidros d'autoconsum (reg d'alimentador o de pou) no podrà cedir els hidros assignats.
- ix. La cessió d'hidros a una subparcel·la que rega des d'alimentador o pou, implicarà automàticament que els hidros cedits es transformin en hidros d'autoconsum, els quals no podran ser ni retornats ni tornats a cedir. Atesa la regularització periòdica que es realitza en el saldo d'hidros de les subparcel·les de pou, es recomana que en cas de necessitat d'aquesta cessió, es realitzi en el moment que es necessitin. En el cas d'alimentadors, es recomana revisar el saldo d'hidros de cada subparcel·la per evitar cedir hidros a subparcel·les amb saldo negatiu que no implicaria dret a regar.

4.7.5. GESTIÓ DE LA CESSIÓ D'HIDROS

Les cessions d'hidros entre subparcel·les les realitzaran les Col·lectivitats des de l'aplicació informàtica.

Els condicionants de cada tipus de cessió són els següents:

- i. Cessió entre subparcel·les de la mateixa Col·lectivitat i del mateix propietari. La gestió i registre el realitzarà la Col·lectivitat a l'aplicació, prèvia aprovació de la cessió si s'escau. La cessió la sol·licitarà personalment el propietari de les subparcel·les. En cas de realitzar la gestió un representant, arrendatari o similar, caldrà aportar documentació acreditativa d'aquesta autorització de representació.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

- ii. Cessió entre subparcel·les de la mateixa Col·lectivitat i de diferents propietaris. La gestió i registre el realitzarà la Col·lectivitat a l'aplicació, prèvia aprovació de la cessió si s'escau. Per formalitzar la cessió serà imprescindible disposar de l'autorització pertinent. En cas de realitzar la gestió un representant, arrendatari o similar, caldrà aportar documentació acreditativa d'aquesta autorització de representació.
- iii. Cessió entre subparcel·les de diferents Col·lectivitats i del mateix propietari. La gestió de la cessió la realitzaran les Col·lectivitats, essent necessària l'aprovació de les dues Col·lectivitats implicades.
- iv. Cessió entre subparcel·les de diferents Col·lectivitats i de diferents propietaris. La gestió i registre de la cessió la realitzaran les Col·lectivitats, essent necessària l'aprovació de les dues Col·lectivitats implicades. En cas de realitzar la gestió un representant, arrendatari o similar, caldrà aportar documentació acreditativa d'aquesta autorització de representació.

Un cop s'hagi validat la cessió dels hidros, es registrarà a l'aplicació informàtica.

5. ÀMBIT D'APLICACIÓ

El model està dissenyat per a la seva aplicació a tot l'àmbit de la zona regable dels Canals d'Urgell. Atesa la diferent disponibilitat i garantia d'aigua al Canal Principal i al Canal Auxiliar (el primer depèn dels embassaments d'Oliana i Rialb al riu Segre i el segon de l'embassament de Camarasa al riu Noguera Pallaresa), es preveu aplicar el model únicament a la zona regable del Canal Principal.

6. PERÍODE D'APLICACIÓ

Aquesta nova versió de la normativa general del model de gestió d'aigua serà d'aplicació en l'àmbit aprovat, des de la seva aprovació en Junta General de data 27 d'octubre de 2024, i amb efectes de la campanya 2024/25, de manera indefinida, independentment de la situació i disponibilitat de reserves.

7. REGIM SANCIONADOR

Aquest nou model de gestió, inicialment per al Canal Principal d'Urgell, exigeix una total implicació per part de les Col·lectivitats, així com gran rigor en la seva aplicació per part de tota la cadena intervinent.

Per tant, és absolutament necessari complir amb les normes fixades.

7.1. COMUNITAT GENERAL

Tenint en compte les respectives competències en la distribució de l'aigua, entre la Comunitat General i les Col·lectivitats, i d'acord amb les Ordenances i Reglaments de cadascun, pel que fa a la **Comunitat General**:

- A. els serveis tècnics i informàtics no podran servir l'aigua a aquelles boqueres o demarcacions de les quals no s'hagi portat a terme la comanda setmanal en els terminis indicats i/o forma exposada
- B. pel que fa a l'aprofitament de l'aigua, seran directament examinades pel Jurat de Regs de la Comunitat General aquelles denúncies que se li presentin per:
  - i. derivar aigua directament de canals i sèquies principals, així com de desguassos, general i subalterns, sense comptar amb una expressa autorització de la Junta de govern de la Comunitat General, o fent-ho de manera diferent a l'autoritzada.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

- ii. captar aigües subterrànies sense tenir una expressa autorització de la Junta de govern de la Comunitat General o fent-ho de manera diferent a l'autoritzada.
- iii. reomplir els pous autoritzats amb aigua servida per la Col·lectivitat, sense disposar d'una expressa autorització de la Junta de govern de la Comunitat General, o fent-ho de manera diferent a l'autoritzada.
- iv. omplir basses particulars sense autorització prèvia de la Junta de govern de la Comunitat General, o fent-ho de forma diferent a l'autoritzada.
- v. aplicar l'aigua assignada a finques i/o altres aprofitaments que no estiguin donats d'alta.
- vi. portar l'aigua assignada fora de la zona concessional.
- vii. manipular boqueres, pales, tomes, cadenats, orificis i aforadors dependents de la Comunitat General.
- viii. qualsevol incompliment de les Ordenances de la Comunitat General i/o acords vigents adoptats en Junta general.

7.2. COL·LECTIVITATS

Tal com ja s'ha exposat, per poder disposar d'aigua les Col·lectivitats adscrites al Canal principal (així com les seves finques que se subministren de desaigües generals, alimentador i pous) hauran d'assumir la nova normativa anteriorment detallada, alhora que completar-la amb tot allò que quedi dins les seves competències en la distribució interna, dins la mateixa Col·lectivitat i/o respectives Demarcacions, ja sigui adoptant els acords assemblearis que resultin necessaris, o delegant la Junta general en la Junta rectora i/o respectiu Síndic.

Segons ja recullen les Ordenances de les Col·lectivitats, pel que fa al nou sistema de gestió de l'aigua, es considera una infracció sancionable:

- i. No acudir a temps a regar, després d'haver-lo avisat l'encarregat de vigilar els torns.
- ii. Deixar que l'aigua es perdi.
- iii. Prendre l'aigua, encara que li correspongui, sense les formalitats establertes.
- iv. Introduir al reg un excés d'aigua.
- v. Prendre aquella aigua que no li correspon.
- vi. Retenir més aigua de la que li pertoca, o agafar més volum que el permès.
- vii. Derivar o aprofitar l'aigua que circula per les lleres de la Col·lectivitat en dies, hores o forma diferent de l'autoritzada.
- viii. No respectar els torns o tandes establertes.
- ix. Qualsevol altra infracció d'allò que disposen les Ordenances, així com dels acords que adopti la Junta general de la Col·lectivitat o la seva Junta rectora.

Per tant, les Col·lectivitats hauran de definir (i informar a l'usuari de l'aigua) quines són les formalitats que es requerirà per poder fer el partícip la comanda, renunciar a l'aigua demanda, validar les cessions, quan es considerarà necessari dotar els aprofitaments que tenen assignada l'aigua des de pou o alimentador, qui podrà aprofitar l'aigua dels pous de Col·lectivitat i les encabides als embassaments, torns segons conreus i altres aprofitaments, sistema d'ompliment de basses particulars, etc.

8. VALIDESA I REVISIÓ

El present model (versió aprovada el 27 d'octubre de 2024) serà escalable i novament modificable per tal de poder incorporar noves funcions i millores de gestió tant des del punt de vista tecnològic com hidràulic.

COMUNITAT GENERAL DE REGANTS DELS CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, 1 – 25230 Mollerussa
Tel. 973 600 193 – Fax 973 710 582
NIF G-25022864
www.canalsurgell.cat

Periòdicament es podran realitzar revisions i actualitzacions dels condicionants i normes de funcionament, adaptant-les a les necessitats sorgides.

Les actualitzacions i millores del sistema informàtic s'incorporaran de manera automàtica per part dels serveis tècnics.

També es podran introduir correccions o modificacions a la normativa i al model de gestió, sempre que ho acordi la Junta de Govern de la Comunitat.

9. APLICACIÓ INFORMÀTICA

9.1. DESCRIPCIÓ

L'aplicació web és d'última generació, estarà disponible per a telèfons mòbils, tauletes i ordinadors, fa ús de llibreries avançades de codi lliure i està pensada perquè sigui molt fàcil de fer anar. Tècnicament, està desacoblada en dues parts: l'aplicació frontal, que serà distribuïda per un CDN, i l'aplicació de fons, que estarà allotjada en un núvol d'alta disponibilitat.

En una primera fase l'aplicació serà accessible via web des de qualsevol dispositiu i descarregable des de tauletes i mòbils Android. La descàrrega per a tauletes i mòbils Apple estarà disponible en properes actualitzacions.

9.2. PARÀMETRES DE DISSENY

Durant tota la campanya, el parcel·lari que s'utilitzarà a l'aplicació informàtica serà el propi de la Comunitat General que serà basat en el padró vigent que hi hagi en iniciar-la i no estarà subjecte a variacions.

9.3. ACCÉS A L'APLICACIÓ

L'aplicació informàtica tindrà un accés universal. L'aplicació informàtica estarà disponible per descarregar gratuïtament en suport ordinador, tauleta digital o telèfon intel·ligent.

L'accés universal serà a nivell de consulta, publicant en temps real tota la informació referent a les subparcel·les de la Comunitat de Regants amb gestió del model de reg: Identificació de les subparcel·les amb la numeració de la Comunitat General, superfície de reg, hidros disponibles, hidros bloquejats, situació de la comanda (estat de peticions de reg, de registre de reg o de cancel·lació), històric d'operacions realitzades en cadascuna de les subparcel·les, etc.

La gestió de les operacions de cada comanda (peticions de reg, registre de reg, cancel·lacions, cessions, etc.) únicament la realitzaran les respectives Col·lectivitats. Cada usuari autoritzat de cada Col·lectivitat (vigilants, síndics, secretaris, etc.) s'identificarà amb un nom d'usuari personalitzat i la paraula de pas corresponent, i podrà gestionar les operacions a realitzar únicament dins la seva pròpia Col·lectivitat de Regants.

Mollerussa, 27 d'octubre de 2024